

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ЕКОЛОГІЯ

Початкового рівня вищої освіти (молодший бакалавр)

за спеціальністю 101 – Екологія

галузь знань 10 – Природничі науки

Кваліфікація: молодший бакалавр з екології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

/ О.О. Непочатенко/

(протокол № 5 від «4» 03 2021р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1.09 2021р.

Ректор / О.О. Непочатенко/

(наказ № 01-16/1 від «4» 03 2021р.)

Умань 2021р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма спеціальності 101 «Екологія» початкового рівня вищої освіти (молодший бакалавр) є нормативним документом з підготовки відповідних фахівців, який регламентує програмні компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги при підготовці молодших бакалаврів.

Освітньо-професійна програма спеціальності 101 Екологія розроблена робочою (проектною) групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
НПП				
1	Гнатюк Н.О., гарант	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. біол. н., доцент	
2	Гурський І.М.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. с.-г. н., доцент	
3	Сонько С.П.	професор, завідувач кафедри екології та безпеки життєдіяльності	докт. геогр. н., професор	
4	Адаменко М.І.	професор кафедри екології та безпеки життєдіяльності	докт. техн. н., професор	
5	Василенко О.В.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. с.-г. н., доцент	
6	Нікітіна О.В.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. с.-г. н., доцент	
7	Балабак А.В.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. с.-г. н., доцент	
8	Кисельов Ю.О.	завідувач кафедри геодезії, картографії та кадастру	докт. геогр. н., професор	
9	Щетина М.А.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. екон. н., доцент	
10	Шевченко Н.О.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. екон. н., доцент	

Залучені стейхолдери			
№ п/п	ПІБ	До якої групи стейхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)
1	Мулько Юрій Вікторович	роботодавець	
2	Ворона Олександр Сергійович	випускник	
3	Садовська Вікторія Анатоліївна	випускник	
4	Ваховська Аліна Вікторівна	здобувач вищої освіти	

Програма погоджена: на засіданні кафедри екології та безпеки життєдіяльності (протокол № 9 від 03.02.2021 р.); Вченою радою факультету плодощовівництва, екології та захисту рослин (протокол № 5 від 15.02.2021 р.), схвалена Науково-методичною радою університету (протокол № 3 від 03.03.2021 р.)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності

101 Екологія

1– Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва; факультет плодоовочівництва, екології та захисту рослин; кафедра екології та безпеки життєдіяльності, біології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Молодший бакалавр Молодший бакалавр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Екологія початкового рівня вищої освіти (молодший бакалавр) за спеціальністю 101 Екологія Ecology of initial level of higher education (junior bachelor) by speciality 101 Ecology
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом молодшого бакалавра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців.
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	Початковий рівень, короткий цикл
Передумови	Для здобуття ступеня вищої освіти молодший бакалавр зі спеціальності 101 «Екологія» приймаються особи, що мають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, або повну загальну середню освіту та 2 сертифікати ЗНО (перший – з української мови та літератури, другий – з дисциплін, визначених Правилами прийому до Уманського національного університету садівництва).
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ects.udau.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.	

3– Характеристика освітньої програми		
Предметна область знань, спеціальність, спеціалізація наявності))	область знань, (за	10 Природничі науки 101 Екологія
Орієнтація програми	освітньої	Освітньо-професійна, структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування.
Основний фокус освітньої програми		Загальна освіта в предметній області. Спеціальна. Формування та розвиток професійної компетентності для здійснення діяльності у галузі екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування з урахуванням сучасних вимог.
Особливості програми		Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень; навичками науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності; здатністю до педагогічної та просвітницької діяльності в сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування. Програмою передбачено навчальну практику.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
Придатність до працевлаштування		Здійснюється за виконанням фахової діяльності згідно до найменувань видів екологічної діяльності, поданих у Національному класифікаторі України ДК 003:2010: 3212. Інспектор з охорони природи, 3211 Технік-еколог
Подальше навчання		Можливість навчання за програмою першого рівня вищої освіти в галузях, що узгоджується з отриманим дипломом молодшого бакалавра. Випускники, які успішно пройшли державну атестацію і отримали освітній рівень “Молодший бакалавр” можуть продовжувати навчання за скороченим терміном навчання. Скорочений термін передбачає як організацію навчального процесу за інтегрованими навчальними планами (окремі потоки), так і шляхом зарахування зазначених осіб на вакантні місця 2-3 курсів загальних потоків.
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання		Студентсько-центроване проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання. Лекції, лабораторно-практичні заняття в малих групах, семінари самостійна та індивідуальна робота, консультації із викладачами, навчальна практика. Підсумкова атестація – кваліфікаційний екзаме́н.

Оцінювання	Поточне опитування, модульний тестовий контроль, курсові роботи, звіти з практики. Підсумковий контроль – екзамен/залік. Підсумкова атестація – комплексний кваліфікаційний екзамен
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК 2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовами. ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 9. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки, технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 13. Здатність використовувати різні види та форми активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності	ФК 1. Знання та розуміння теоретичних основ наук про довкілля. ФК 2. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 3. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. ФК 4. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. ФК 5. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства. ФК 6. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю. ФК 7. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління. ФК 8. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища. ФК 9. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. ФК 10. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання. ФК 11. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. ФК 12. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. ФК 13. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем. ФК 14. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ФК 15. Здатність використовувати економічні механізми використання, охорони та відтворення природних ресурсів.
7 – Програмні результати навчання	
ПР 1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ПР 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПР 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПР 4. Компілювати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. ПР 5. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля. ПР 6. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. ПР 7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та /або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. ПР 8. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень. ПР 9. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. ПР 10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для	

інформаційного забезпечення екологічних досліджень.

ПР 11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

ПР 12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.

ПР 13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПР 14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПР 15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

ПР 16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

ПР 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПР 18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПР 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.

ПР 20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

ПР 21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

ПР 22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.

ПР 23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.

ПР24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ПР25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань. Використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Процес навчання забезпечують фахівці кафедр університету.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної, виробничої підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Обладнані комп'ютерні класи. Функціонують наукові лабораторії проблем оптимізації родючості ґрунту, грибівництва, навчально-наукова лабораторія біоекології, навчальна лабораторія хімії.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт Уманського НУС: http://www.udau.edu.ua/ua/index.html ; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; необмежений доступ до мережі Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Уманським НУС та закладами вищої освіти України
---	--

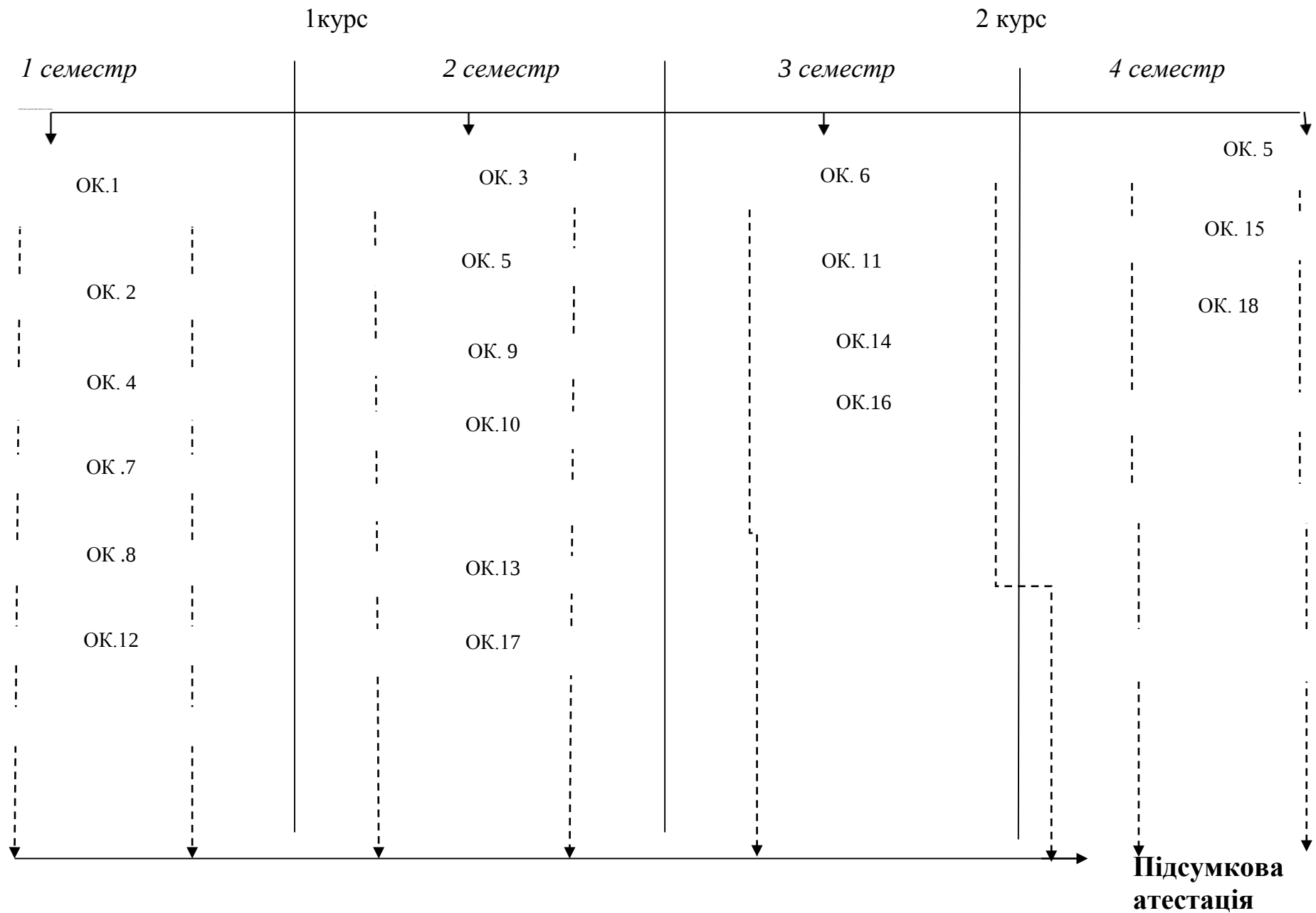
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Уманським НУС та закордонними закладами освіти: Державна вища професійна школа в Плоцьку, Польща; Вроцлавський природничий університет, Польща; Академія імені Якуба з Парадижа в Гожуві Великопольському, Польща; Економічна академія ім. Ценова, Свіштов, Болгарія та ін.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних студентів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія та культура України	3	екзамен
ОК 2.	Українська мова	3	екзамен
ОК 3.	Іноземна мова	5	залік
ОК 4.	Філософія	3	залік
ОК 5.	Фізичне виховання	6	залік
ОК 6.	Безпека життєдіяльності	6	залік
ОК 7	Вища математика	4	залік
ОК 8	Фізика	4	залік
ОК 9	Біологія	6	екзамен
ОК 10	Ґрунтознавство	4	залік
ОК 11	Геологія з основами геоморфології і ландшафтної екології	4	екзамен
ОК 12	Хімія з основами біогеохімії	4	залік
ОК 13	Інформатика і системологія	3	екзамен
ОК 14	Водоохоронні комплекси з основами гідрології	4	залік
ОК 15	Рациональне природокористування та охорона довкілля	5	екзамен
ОК 16	Сучасні геоінформаційні системи з основами топографії і картографії	3,5	залік
ОК 17	Загальна екологія	8	екзамен
ОК 18	Навчальна і виробнича практика	10,5	
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	86	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1...	Загальний обсяг вибірових компонент	31	
	Підсумкова атестація	3	
	Загальний обсяг освітньої програми	120	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену та завершується видачою документу державного зразка про присудження освітнього ступеня молодшого бакалавра з присвоєнням кваліфікації: бакалавр з екології.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання на освітньому ступені «молодший бакалавр» з метою комплексної перевірки й оцінки теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників. Екзаменаційна комісія створюється щороку у складі голови та членів комісії. Екзаменаційна комісія працює у строки, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік, що розробляється на основі навчальних планів, затверджується ректором університету.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку результатів атестації, присудження освітнього ступеня, а також про видачу здобувачам вищої освіти дипломів (дипломів з відзнакою) про закінчення вищого навчального закладу приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів екзаменаційної комісії, які брали участь в її засіданні.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма спеціальності 101 «Екологія» початкового рівня вищої освіти (молодший бакалавр) є нормативним документом з підготовки відповідних фахівців, який регламентує програмні компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги при підготовці молодших бакалаврів.

Освітньо-професійна програма спеціальності 101 Екологія розроблена робочою (проектною) групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
НПП				
1	Гнатюк Н.О., гарант	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. біол. н., доцент	
2	Гурський І.М.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. с.-г. н., доцент	
3	Сонько С.П.	професор, завідувач кафедри екології та безпеки життєдіяльності	докт. геогр. н., професор	
4	Адаменко М.І.	професор кафедри екології та безпеки життєдіяльності	докт. техн. н., професор	
5	Василенко О.В.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. с.-г. н., доцент	
6	Нікітіна О.В.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. с.-г. н., доцент	
7	Балабак А.В.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. с.-г. н., доцент	
8	Кисельов Ю.О.	завідувач кафедри геодезії, картографії та кадастру	докт. геогр. н., професор	
9	Щетина М.А.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. екон. н., доцент	
10	Шевченко Н.О.	доцент кафедри екології та безпеки життєдіяльності	канд. екон. н., доцент	

Залучені стейхолдери			
№ п/п	ПІБ	До якої групи стейхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)
1	Мулько Юрій Вікторович	роботодавець	
2	Ворона Олександр Сергійович	випускник	
3	Садовська Вікторія Анатоліївна	випускник	
4	Ваховська Аліна Вікторівна	здобувач вищої освіти	

Програма погоджена: на засіданні кафедри екології та безпеки життєдіяльності (протокол №__від___.20__р.); Вченою радою факультету плодощовочівництва, екології та захисту рослин (протокол №___ від..... 20 р.), схвалена Науково-методичною радою університету (протокол №___ від __.__.2020р.)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

6. Профіль освітньої програми зі спеціальності

101 Екологія

1– Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва; факультет плодощовочівництва, екології та захисту рослин; кафедра екології та безпеки життєдіяльності, біології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Молодший бакалавр Молодший бакалавр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Екологія початкового рівня вищої освіти (молодший бакалавр) за спеціальністю 101 Екологія Ecology of initial level of higher education (junior bachelor) by speciality 101 Ecology
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом молодшого бакалавра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців.
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	Початковий рівень, короткий цикл
Передумови	Для здобуття ступеня вищої освіти молодший бакалавр зі спеціальності 101 «Екологія» приймаються особи, що мають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, або повну загальну середню освіту та 2 сертифікати ЗНО (перший – з української мови та літератури, другий – з дисциплін, визначених Правилами прийому до Уманського національного університету садівництва).
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ects.udau.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.	

3– Характеристика освітньої програми		
Предметна область (галузь спеціальність, спеціалізація наявності))	область знань, (за	10 Природничі науки 101 Екологія
Орієнтація програми	освітньої	Освітньо-професійна, структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування.
Основний фокус освітньої програми		Загальна освіта в предметній області. Спеціальна. Формування та розвиток професійної компетентності для здійснення діяльності у галузі екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування з урахуванням сучасних вимог.
Особливості програми		Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень; навичками науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності; здатністю до педагогічної та просвітницької діяльності в сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування. Програмою передбачено навчальну практику.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
Придатність до працевлаштування		Здійснюється за виконанням фахової діяльності згідно до найменувань видів екологічної діяльності, поданих у Національному класифікаторі України ДК 003:2010: 3212. Інспектор з охорони природи, 3211 Технік-еколог
Подальше навчання		Можливість навчання за програмою першого рівня вищої освіти в галузях, що узгоджується з отриманим дипломом молодшого бакалавра. Випускники, які успішно пройшли державну атестацію і отримали освітній рівень “Молодший бакалавр” можуть продовжувати навчання за скороченим терміном навчання. Скорочений термін передбачає як організацію навчального процесу за інтегрованими навчальними планами (окремі потоки), так і шляхом зарахування зазначених осіб на вакантні місця 2-3 курсів загальних потоків.
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання		Студентсько-центроване проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання. Лекції, лабораторно-практичні заняття в малих групах, семінари самостійна та індивідуальна робота, консультації із викладачами, навчальна практика. Підсумкова атестація – кваліфікаційний екзаме́н.

Оцінювання	Поточне опитування, модульний тестовий контроль, курсові роботи, звіти з практики. Підсумковий контроль – екзамен/залік. Підсумкова атестація – комплексний кваліфікаційний екзамен
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК 2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовами. ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 9. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки, технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 13. Здатність використовувати різні види та форми активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності	ФК 1. Знання та розуміння теоретичних основ наук про довкілля. ФК 2. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 3. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. ФК 4. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. ФК 5. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства. ФК 6. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю. ФК 7. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління. ФК 8. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища. ФК 9. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. ФК 10. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання. ФК 11. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. ФК 12. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. ФК 13. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем. ФК 14. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ФК 15. Здатність використовувати економічні механізми використання, охорони та відтворення природних ресурсів.
7 – Програмні результати навчання	
ПР 1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ПР 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПР 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПР 4. Компілювати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. ПР 5. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля. ПР 6. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. ПР 7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та /або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. ПР 8. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень. ПР 9. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. ПР 10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для	

інформаційного забезпечення екологічних досліджень.

ПР 11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

ПР 12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.

ПР 13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПР 14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПР 15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

ПР 16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

ПР 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПР 18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПР 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.

ПР 20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

ПР 21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

ПР 22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.

ПР 23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.

ПР24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ПР25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань. Використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Процес навчання забезпечують фахівці кафедр університету.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної, виробничої підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Обладнані комп'ютерні класи. Функціонують наукові лабораторії проблем оптимізації родючості ґрунту, грибівництва, навчально-наукова лабораторія біоекології, навчальна лабораторія хімії.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт Уманського НУС: http://www.udau.edu.ua/ua/index.html ; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; необмежений доступ до мережі Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Уманським НУС та закладами вищої освіти України
---	--

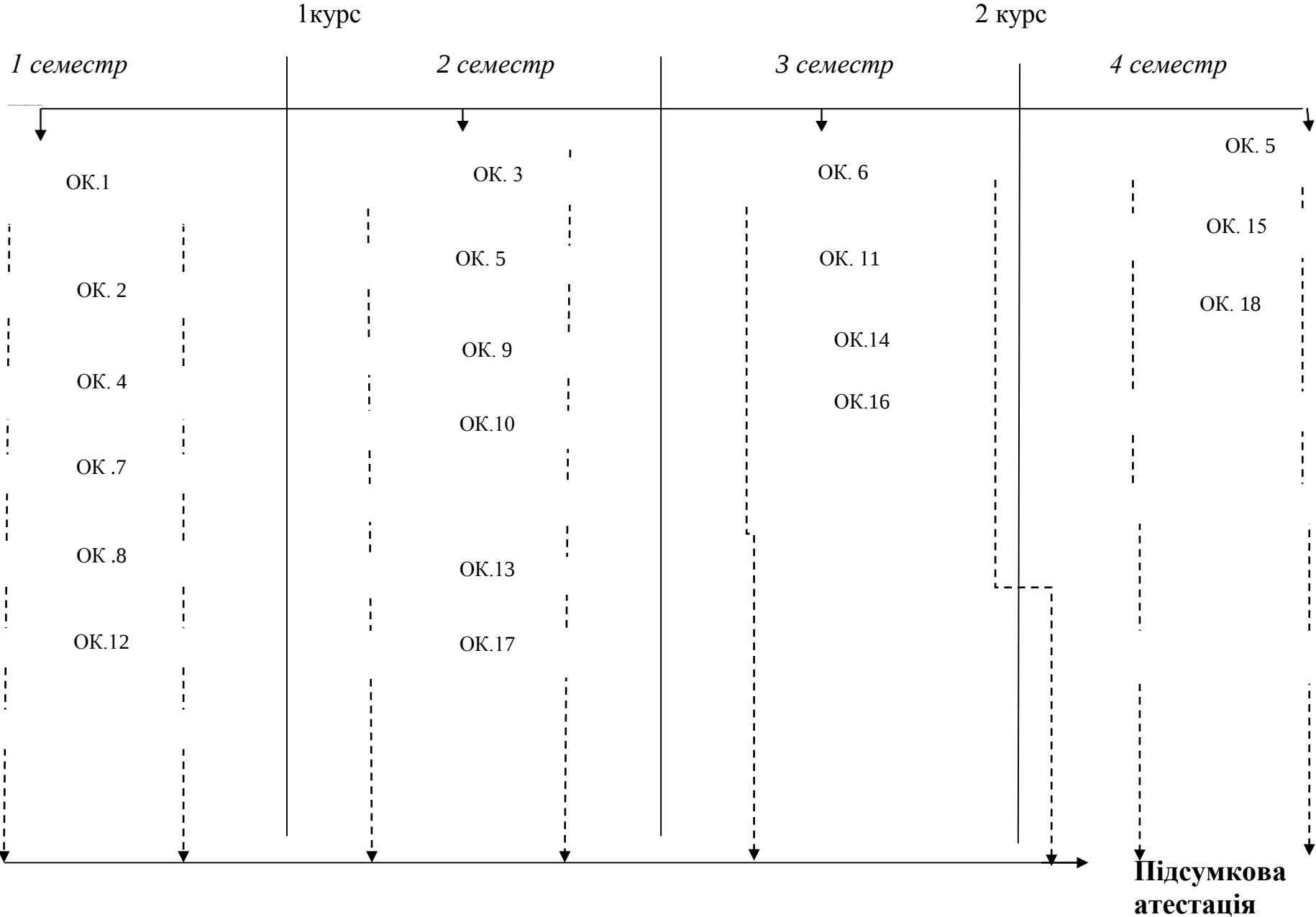
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Уманським НУС та закордонними закладами освіти: Державна вища професійна школа в Плоцьку, Польща; Вроцлавський природничий університет, Польща; Академія імені Якуба з Парадижа в Гожуві Великопольському, Польща; Економічна академія ім. Ценова, Свіштов, Болгарія та ін.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних студентів.

7. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

7.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія та культура України	3	екзамен
ОК 2.	Українська мова	3	екзамен
ОК 3.	Іноземна мова	5	залік
ОК 4.	Філософія	3	залік
ОК 5.	Фізичне виховання	6	залік
ОК 6.	Безпека життєдіяльності	6	залік
ОК 7	Вища математика	4	залік
ОК 8	Фізика	4	залік
ОК 9	Біологія	6	екзамен
ОК 10	Грунтознавство	4	залік
ОК 11	Геологія з основами геоморфології і ландшафтної екології	4	екзамен
ОК 12	Хімія з основами біогеохімії	4	залік
ОК 13	Інформатика і системологія	3	екзамен
ОК 14	Водоохоронні комплекси з основами гідрології	4	залік
ОК 15	Рациональне природокористування та охорона довкілля	5	екзамен
ОК 16	Сучасні геоінформаційні системи з основами топографії і картографії	3,5	залік
ОК 17	Загальна екологія	8	екзамен
ОК 18	Навчальна і виробнича практика	10,5	
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	86	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1...	Загальний обсяг вибірових компонент	31	
	Підсумкова атестація	3	
	Загальний обсяг освітньої програми	120	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

8. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену та завершується видачою документу державного зразка про присудження освітнього ступеня молодшого бакалавра з присвоєнням кваліфікації: бакалавр з екології.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання на освітньому ступені «молодший бакалавр» з метою комплексної перевірки й оцінки теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників. Екзаменаційна комісія створюється щороку у складі голови та членів комісії. Екзаменаційна комісія працює у строки, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік, що розробляється на основі навчальних планів, затверджується ректором університету.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку результатів атестації, присудження освітнього ступеня, а також про видачу здобувачам вищої освіти дипломів (дипломів з відзнакою) про закінчення вищого навчального закладу приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів екзаменаційної комісії, які брали участь в її засіданні.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

10.

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]